

Matematika 1 – Prvi kolokvij (Grupa B)

Za ostvariti maksimalan učinak, dovoljno je sakupiti ukupno 35 bodova.

Zadatak 1. Zapišite sljedeće sudove riječima i odredite im istinitost (4 boda):

- (i) $(\exists n \in \mathbb{N})(\forall m \in \mathbb{N})(n > m)$
- (ii) $(\forall m \in \mathbb{N})(\exists n \in \mathbb{N})(m > n)$
- (iii) $(\forall n \in \mathbb{N})(\exists m \in \mathbb{N})(m < n)$
- (iv) $(\exists S \in \mathcal{P}(\mathbb{N})(\forall R \in \mathbb{N})(R \subseteq S \Rightarrow R = S)$

Odredite negaciju, obrat i obrat po kontrapoziciji sljedećeg suda (1.5 bodova):

$$(\forall n \in \mathbb{N})(\forall m \in \mathbb{Z})(m > n \Rightarrow m \cdot n > 0)$$

Odredite istinitost originalnog i svih izvedenih sudova (1.5 bodova).

Zadatak 2. Odredite odnose sljedećih skupova (4 boda):

- (i) $C \Delta (A \Delta B)$ i $(C \setminus (A \cup B)) \cup (A \cap B \cap C)$
- (ii) $(A \setminus B) \setminus C$ i $A \Delta (B \cup C)$
- (iii) $(A \Delta B)^c$ i $(A^c \Delta B)$

Nađite skup A takav da $A \in \mathcal{P}(\mathbb{R}) \setminus \mathcal{P}(\mathbb{Z})$ i $A \notin \mathcal{P}(\mathbb{R} \setminus \mathbb{Z})$ (2 boda)

Zadatak 3. (2+3+2+2 boda)

- (a) Symbolima i riječima napišite definiciju injekcije i definiciju surjekcije. Kada je funkcija bijekcija?
- (b) Ako je $f \circ g$ injekcija, dokažite da je onda i f injekcija, a ako je $f \circ g$ surjekcija, da je onda g surjekcija. Ovaj rezultat smo koristili da bi karakterizirali bijekciju pomoću pojma inverzne funkcije. Definirajte pojam inverzne funkcije, pa precizno iskažite taj teorem.
- (c) Postoji li injekcija $\mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$ koja nije surjekcija? Ako postoji nađite je.
- (d) Odredite neke skupove A i B takve da ne postoji surjekcija $A \rightarrow B$ koja nije injekcija.

Zadatak 4. (3+2+3 boda)

- (a) Definirajte relaciju ekvivalencije, klase ekvivalencije i kvocjentni skup.
- (b) Na svakom skupu S koji ima više od jednog elementa postoje barem dvije različite relacije ekvivalencije. Za jednu je kvocjentni skup jednak skupu S , a za drugu je to jednočlan skup. Koje su to dvije relacije?
- (c) Na skupu $\mathcal{P}(\mathbb{N})$ definirana je relacija $\sim$ sa

$$A \sim B \Leftrightarrow \text{postoji bijekcija } f : A \rightarrow B.$$

Dokažite da je to relacija ekvivalencije. Nađite injekciju $f : \mathbb{N} \rightarrow \mathcal{P}(\mathbb{N})/\sim$. Koristeći činjenicu da je svaki beskonačan podskup od $\mathbb{N}$ kardinalnosti $\aleph_0$ nađite bijekciju $f : \mathbb{N} \rightarrow \mathcal{P}(\mathbb{N})/\sim$.

Zadatak 5. (2.5+2.5+3 boda)

- (a) Definirajte aksiomatski prirodne brojeve.
- (b) Definirajte pojam rekurzivno zadane funkcije. Rekurzivno definirajte zbrajanje i množenje prirodnih brojeva
- (c) Matematičkom indukcijom dokažite da za svaki $x \neq 1$ i za svaki $n \in \mathbb{N}$ vrijedi:

$$1 + x + x^2 + \dots + x^n = \frac{x^{n+1} - 1}{x - 1}$$